

Kommunstyrelsen
YttrandeHandläggare:
Anna MalmströmFinansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ea.e3@regeringskansliet.se
mats.e.johansson@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)

Uppsala kommun har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46).

Uppsala kommun tillämnar i dag inte hyresgarantier som berättigar till statlig ersättning men gör bedömningen att förslaget skulle frigöra resurser hos kommuner som inte längre skulle behöva handlägga hyresgarantier. Ett effektivare system för handläggning som riktar sig till samtliga invånare oavsett bostadskommun skulle förmodligen underlätta för hushåll med till exempel betalningsanmärkningar eller otillräckliga inkomster att få tillgång till en hyresrätt.

För att ge bästa effekt för att fler ska kunna teckna ett eget hyreskontrakt behöver också fastighetsvärdar se över sin policy för uthyrning. Uppsala kommun avvaktar med att ytterligare kommentera förslaget tills den utredning, som förhoppningsvis ger en bredare analys och förslag till förändring, lämnat sitt betänkande.

Förslaget om ändring i jordabalken så att hyresvärden måste precisera information i det skriftliga meddelandet till hyresgästen inför godkännande om standardhöjande åtgärder vid en renovering kan medföra både fördelar och nackdelar. Genom att tydliggöra informationen och ungefärliga kostnader vid val av standardhöjande åtgärder ger det hyresgästen ett ökat boendeinflytande och större möjlighet att påverka nivån på hyreshöjningen.

När många hyresrätter i Uppsala nu står inför stundande renovering innebär det att antalet billiga hyresrätter minskar i antal. Detta drabbar särskilt de boende som har en låg inkomst och kan få ekonomiska svårigheter att bo kvar efter en renovering. Det minskar också utbudet av bostäder som hushåll med lägre inkomster har möjlighet att efterfråga. Ett ökat hyresgästinflytande bidrar troligen till färre standardhöjande åtgärder om det tydligt påverkar hyresnivån.

Samtidigt riskerar förslaget att medföra att klimatsmarta renoveringar – som till exempel ökar energieffektivitet eller sänker uppvärmningskostnader – inte genomförs. Dessa är inte standardhöjande renovering men görs dock sällan utan att det också sker standardhöjande renovering. Om hyresgästerna säger nej till standardhöjning så kan det innebära att fastighetsägare inte heller genomför annan renovering eftersom den inte

innebär ökade hyresintäkter. Finansiering av hållbar renovering skulle eventuellt behöva finansieras externt för att kostnaden inte ska vältras över på hyresgästen.

Uppsala kommun ställer sig positiv till att jävsbestämmelser ska gälla även för fristående skolor.

Spelmissbruk riskerar att medföra en rad negativa konsekvenser för såväl individen som samhället. Det kan handla om både sociala och ekonomiska problem som uppenbarar sig i flera av kommunens verksamheter och som drabbar fler än just individen med spelmissbruk. Uppsala kommun ställer sig därför positiv till ett förbud mot kommersiella annonser vid marknadsföring av kommersiella spel.

Givet omfattningen på utredningen kan Uppsala kommun tycka att det är olyckligt att de författningsförslag utredningen lämnar bedöms vara ganska begränsade avseende effekter på jämlikheten.

Avseende utredningens rekommendationer och förslag som inte är författningsförslag, berör en del sådant som redan har behandlats inom ramen för andra utredningar vilket kommunen redan har kommenterat. Exempelvis har Uppsala kommun tidigare angett att vi ställer oss positiva till ett införande av det statliga spåret i Mottagandeutredningens betänkande vilket innebär ett tydligt utökat statligt ansvar för mottagandet. Förslaget skulle innebära att asylsökande får incitament för att bosätta sig vid ett mottagandecentrum och de negativa sidorna med eget boende (EBO) skulle motverkas. Dagens EBO-lagstiftning är inte tillräckligt restriktiv utan det krävs större incitament än utebliven dagersättning för att förhindra egenbosättning i en bostad som av olika anledningar kan vara mindre bra att bo i (utsatt område, trångboddhet, otillåten andrahandsuthyrning mm.). Att prövningen av uppehållstillståndsärendet nedprioriteras samtidigt som dagersättningen uteblir innebär ett skarpare verktyg. Tidiga insatser blir också lättare att erbjuda skyndsamt vid ett centrum.

I övrigt är flera av utredningens rekommendationer intressanta att utreda vidare men samtidigt svåra att kommentera då det ännu inte finns fullständiga konsekvensutredningar. Exempelvis rekommenderar utredningen ett utökat statligt ansvar för det reguljära utbildningssystemet med regionala skolverk. Utredningen har inte tydliggjort kommunens eventuellt förändrade roll i och med den ökade statliga närvaron. Det är oklart hur kommunen fortsatt ska kunna ha såväl ett produktions- som kvalitetsansvar, när staten ska ta ansvar om bland annat resursfördelningen.

Uppsala kommun ställer sig negativ till förslaget att inkludera den kommunala kulturskolan i det allmänna utbildningssystemet. Kulturskoleverksamheten är en del av barns fritid och bör utredas och beaktas parallellt med övrig idrotts- och fritidsverksamhet.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Lars Niska
Sekreterare